

Tilstandsrapporten

Ideal eller virkelighet?
Foto: Privat (høyre) og Spor
2003/2 (øver)

I 2011 og 2012 gjennomførte MAARK spørreundersøkelser blant sine medlemmer. I første fase lå fokuset på graden av midlertidighet blant norske arkeologer, mens det i annen fase ble lagt vekt på omstendighetene omkring slikt arbeid. Tilsammen har disse undersøkelsene kulminert i innværende rapport. Første del er også publisert separat.

MIDLERTIDIG ANSATTE ARKEOLOGER I NORGE ANNO 2012

I 2011 utførte MAARK for første gang en medlemsundersøkelse for å få tall på hvordan det står til med norske, midlertidig ansatte arkeologer. Resultatene var nedslående. Blant annet ble det tydelig at medlemmene opplever en svært høygradig midlertidighet med opptil 5 arbeidsgivere og 20 arbeidskontrakter i året. Det ble også avdekket at gjennomsnittlig lønnsnivå for en midlertidig ansatt arkeolog lå nær kr 70 000,- under gjennomsnittet for

befolkningen i 2010. På grunn av tallene som kom frem, ble det besluttet å gå videre med en ny undersøkelse i 2012, denne gangen med et fokus på reallønn og pensjonsnivå. I samme omgang ble det samlet inn nye tall på midlertidigheten i håp om å i framtiden kunne etablere årsstatistikker. Det ble også gjennomført både telefonintervjuer med tillitsvalgte og gruppeintervjuer med medlemmer for å belyse resultatene.

MIDLERTIDIGHET

	2010	2011
Ant. arb.g.	1,91	1,64
Ant. kontrakter	4,3	
Gj.sn. kontr.l.	11,47 (M=8)	11,04 (M=10,8)
Arbeid hele året	21,74%	31,5%
Ant. aktive mnd	8,67	8,4
Sektor	Stat: 63,64% FK: 64,55%	Stat: 68,42% Komm: 50% Privat: 6,58%B

NØKKELTALL FRA 2012-UNDERSØKELSEN

68,4 % jobbet i staten i løpet av 2011, mot 63,6 % i 2010.

31,5 % var i arbeid hele året, mot 21,7 % i 2010.

89,6 % av respondentene var i feltarbeid i 2011.

75,9 % av respondentene ønsket mer arkeologisk arbeid i 2011.

*Jeg har aldri ”
vært fast ansatt.*

*Kvinne, 40
Nord-Norge*

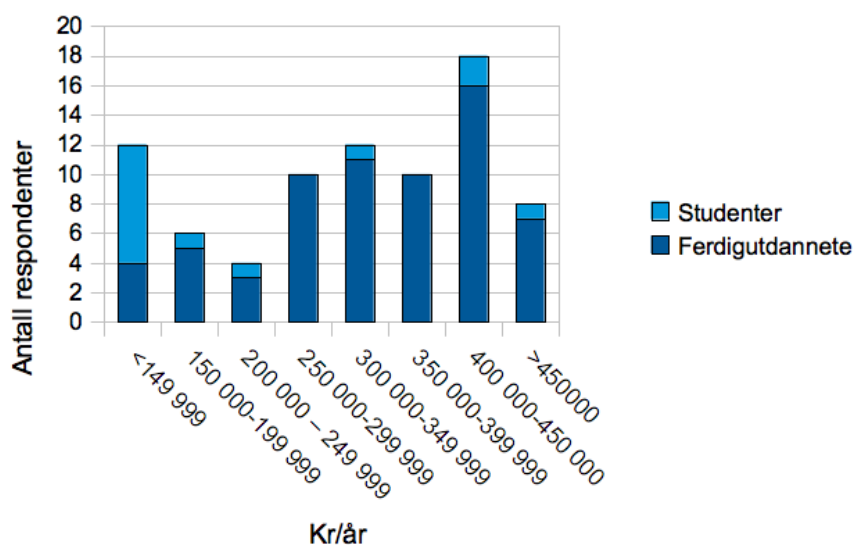
LØNN:

KONTRAKTER OG LØNNSNIVÅ

Under undersøkelsen i 2011 ble respondentene spurt om lønnsnivået i forhold til arbeidskontraktene fra 2010. Dette ble gjort fordi det ble antatt at kontraktene gjenspeilet et realistisk lønnsnivå. Imidlertid bestemte årsmøtet å også undersøke reallønnsnivå hos de midlertidig ansatte arkeologene. I 2012 ble respondentene derfor spurt om lønn slik den framgikk av ligningen 2011.

Det skulle vise seg at forskjellen på forespeilet lønnsnivå og reelt lønnsnivå var ganske stor. For en stor grad kan dette forklares ved at arbeidskontrakter oppgir nivå for årslønn mens en arkeolog i midlertidig ansettelse sjelden jobber et helt år, og bare unntaksvis hos den samme arbeidsgiveren.

Differansen var stor fra reallønnen opp til kontraktsnivå, men det var i tillegg også et langt hopp fra MAARK-medlemmers gjennomsnittsnivå på kr 366400,- til gjennomsnittet i befolkningen, som var på kr 435200,-.

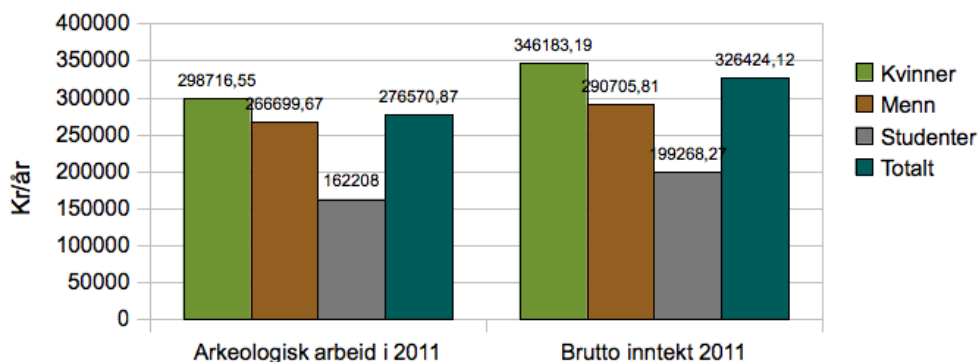
Brutto inntektsnivå
Reallønnsundersøkelsen 2012

REALLØNNSNIVÅ

Reallønnsnivået ble etterspurt på to nivåer. Fordi det ble antatt at ikke all inntekt kom fra arkeologisk arbeid, ble respondentene både bedt om å oppgi total brutto inntekt, og inntekt fra det arkeologiske arbeidet de utførte i 2011.

Inn under total brutto inntekt kommer inntekt fra annen type arbeid, samt dagpenger og andre stønader. Gjennomsnittlig brutto inntekt i 2011 var kr **316 768,73**.

Gjennomsnittlig inntekt fra arkeologisk arbeid var derimot bare kr **276 570,87**. Det ble tydelig at erfaringsnivå bare hadde begrenset innvirkning på lønnsnivået etter at en viss terskel var nådd.

Sammenligning av brutto årsinntekt og brutto inntekt fra arkeologisk arbeid 2011
Reallønnsundersøkelsen 2012

PENSJON

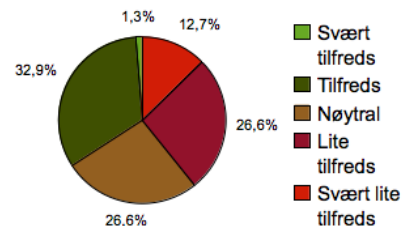
Fordi lønnsnivået er såpass lavt, ble det tydelig under undersøkelsen fra 2012 at pensjonsnivået for en midlertidig ansatt arkeolog var tilsvarende. Dette viste seg både i form av lav pensjonsbeholdning hos

NAV samt manglende innrapportering av tjenstepensjon.

Da pensjonsbeholdningen er avhengig av alder, år i yrkeslivet og lønnsnivå, lot det seg ikke gjøre å kalkulere noe reelt gjennomsnitt. Likevel ble tendensen tydelig og er satt i

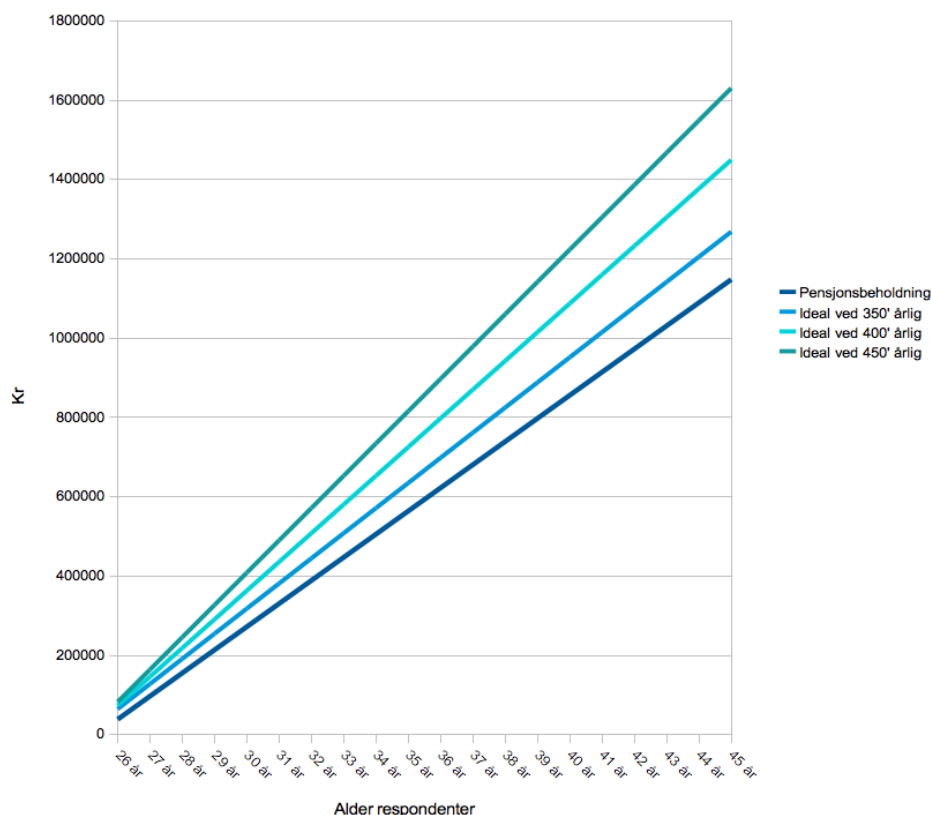
Oppfatning av lønn og andre ytelser

Reallønnsundersøkelsen 2012

Pensjonsbeholdning i forhold til idealtall

Reallønnsundersøkelsen 2012

TJENESTEPENSJON - ET SYSTEM FOR FAST ANSATTE

Fordi hovedregelen i norsk arbeidsliv er fast ansettelse, er også pensjonssystemene tilpasset en slik ansettelsesform. Dette har imidlertid falt uheldig ut for arbeidstakere med en ekstrem grad av midlertidighet, slik tall fra MAARKs medlemmer viser.

Det største problemet er manglende innrapportering av arbeidsforhold. Fordi arbeidet må være av en viss varighet for å kunne telle med overhodet, er det vanlig at en midlertidig ansatt arkeolog mister pensjonsinntjening fordi kontrakten er for kort. Det er imidlertid flere avtaler og lovverk på plass for å forhindre at dette skal inntreffe i noen stor grad. Likevel var det enkelte respondenter som hadde svært høy grad av manglende innrapportering - helt opp til 8 år arbeidet tid var ikke registrert i noen pensjonskasse.

Gjennomsnittet var på 25,9 måneder - altså nesten 2 år og 2 måneder - manglende tjenstepensjon. Med tanke på at gjennomsnittsalderen blant medlemmene er lav, kan man forvente at det vet pensjonsalder vil være et vesentlig høyere tidsrom som man ikke har fått godskrevet noen tjenstepensjon for, til tross for at man har vært i arbeid.

NESTE FASE - DISCO 2012-2014

MAARK har de senere år jobbet målrettet med å midlertidighetsproblematikken og kan vise til flere gode resultater. Vi ønsker å fortsette de årlige undersøkelsene for å kunne kartlegge trender og forbedringer i det arkeologiske arbeidsmarkedet. I tillegg kommer sommeren 2013 den transeuropeiske EU-undersøkelsen *DISCOVERING THE ARCHAEOLOGISTS OF EUROPE*, hvor Forskerforbundet er part. Med denne undersøkelsen får vi mulighet til å plassere oss i det større bildet, og vi oppfordrer alle norske arkeologer til å besvare denne undersøkelsen på internett.

